

Parochie zijn in deze tijd is een moeilijke opgave. Alleen al in de loop van de bijna zeventien jaar dat ik pastoor in Deurne ben, is er veel veranderd. En de coronatijd heeft er ook geen goed aan gedaan.

We zien steeds minder mensen in de kerk, hier in Helenaveen, maar ook elders. Het is op zich geen probleem om met een kleine groep samen te vieren. Dat gaat heel goed. Maar dat kan ook – en misschien beter – in een kleinere ruimte.

Het wordt steeds lastiger om mensen te vinden die vrijwilliger willen zijn. Heel concreet, we hadden in Mien Crommentuyn een vrouw met gouden handen als kosteres. Deze kerk was haar roeping. Het was haar tweede thuis. Ze was er vrijwel elke dag. En zij heeft heel wat werk verzet. Het blijkt niet gemakkelijk om opvolging te vinden.

Ook dit jaar is er een eerste communieviering. Daarvoor is een aantal gezinnen weer enthousiast met de voorbereiding bezig. Dat doet ons goed. Maar we moeten ook eerlijk zijn en constateren dat voor hen de communie vooral iets eenmaligs is, en doorgaans niet leidt tot een blijvende verbondenheid met en inzet voor de geloofsgemeenschap. Dat is zeker geen verwijt, vooral een constatering: jonge mensen, jonge gezinnen, zijn met hele andere zaken bezig.

We zijn ontzettend blij als mensen de kerk een vraag stellen rond dopen, eerste communie, vormsel, ziekenzalving, uitvaart, maar we zien ook dat dat steeds minder gebeurt. Ook dat is geen verwijt. Er zijn mensen die zonder kerk goed kunnen leven, en dat is hen dan ook gegend.

Ondertussen hebben we meer en meer te maken met dalende inkomsten en stijgende uitgaven. We worden onvermijdelijk geconfronteerd met de hoge energiekosten van gas en elektriciteit, alleen al voor de verwarming van deze grote ruimte.

De twee priesters in onze kerken kunnen het net behappen met de vieringen, maar als er een ziek zou zijn, dreigt het vast te lopen.

Het is daarom ook dat het parochiebestuur voortdurend nadenkt over de toekomst van onze kerken. En met name ook van de St. Willibrorduskerk in Helenaveen.

In 2020 hebben twee studenten, Stan Verberne en Rens Crooijmans als afstudeerproject voor hun bouwkundeopleiding gekeken naar een herbestemming van de kerk tot een elftal woningen. Hun project heeft een zeer hoog cijfer gekregen. We hebben toen gezegd dat het om een studieproject ging en niet om concrete plannen voor sluiting van de kerk. En dat was toen ook zo. Maar het afstudeerproject van Stan en Rens bleek zo goed en doordacht, dat inmiddels daadwerkelijk een projectontwikkelaar zich heeft gemeld die wel iets ziet in de uitvoering van dat plan, samen met die twee inmiddels oud-studenten.

Het parochiebestuur wil hun de gelegenheid gaan geven om de haalbaarheid van het plan te onderzoeken en hiervoor een exclusiviteitsovereenkomst afsluiten. Dat betekent dat de ontwikkelaar voor een bepaalde periode, bijvoorbeeld een jaar, de gelegenheid krijgt om de mogelijkheden te onderzoeken. Wanneer het plan haalbaar blijkt, kan dit vervolgens leiden tot een koopovereenkomst. Voordat het plan dan uitgevoerd kan worden zijn we al gauw enkele jaren verder.

Ondertussen is het parochiebestuur er veel aan gelegen dat de pastorale zorg in Helenaveen doorgaat, nu en ook als de kerk op termijn aan de eredienst wordt onttrokken. Dit wil het bestuur tegelijkertijd onderzoeken. Dat kan op verschillende manieren.

Binnen het plan is voorzien in een Mariakapel, die overdag open kan zijn, en waar mensen een kaarsje kunnen opsteken. De doopkapel is hiervoor in beeld. Het ontsteken van lichtjes is een oude, maar ook eigentijdse manier van geloofsbeleving. Waar mensen misschien niet direct voor een viering komen, lopen zij toch geregeld een kerk binnen om een kaarsje aan te steken. We zien dat bijvoorbeeld in het kapelletje in Zeilberg, in Liessel in het kerkportaal of in de St. Jozefkerk in Deurne. Met zo'n kapelletje kan de kerk zelfs meer open zijn dan nu het geval is.

Samen vieren blijft belangrijk. Of dat elke week kan, of bijvoorbeeld eens in de twee weken; of het op zondag of zaterdag moet, of bijvoorbeeld op een moment door de week, en wat voor tijdstip, daarover moeten we nadenken en zien wat de behoeftes zijn of worden. En ook: waar dit dan kan. Dan kun je denken aan het gemeenschapshuis, De Gouden Helm, maar wij denken eerder aan een samenwerking met de Protestantse Kerk. Nu weet ik dat de Protestantse Gemeente in principe sympathiek staat tegenover samenwerking en daar graag over wil verder praten. Zowel protestanten als katholieken zijn gehecht aan hun eigen manier van vieren, dat zal ook gerespecteerd worden, tegelijk kun je zo af en toe – en dat gebeurt al – ook samen vieren.

Zo zijn er meer zaken waarover goed nagedacht moet worden. Wij vinden het belangrijk om u daarover nu al te informeren en ook mee te nemen in het proces. Allereerst de trouwe kerkgangers, want als de kerk op termijn sluit, treft dit hen het meest.

Ik besef dat dit een confronterend verhaal is. Ik denk dat veel mensen in hun achterhoofd hebben, dat de kerk wel ooit dicht zal gaan, maar als het dan concreet wordt, dan komt dat toch hard aan. Het kan misschien wel een troostvolle gedachte zijn, dat onze mooie kerk een goede bestemming kan krijgen.

*namens het bestuur van de parochie Heilige Willibrord Deurne,
pastoor Paul Janssen, voorzitter*

Wij ontvangen graag uw reacties en ideeën.

U kun deze sturen naar het parochiebestuur, Visser 2, 5751 BL Deurne
of mailen naar: info@heiligewillibrorddeurne.nl